

Nemar i kako se spasiti od njega (Medina)

Hatib: dr. Abdulmuhsin ibn Muhammed el-Kasim

20. muharrem 1446. po Hidžri / 26. juli 2024.

Sva hvala i zahvala pripadaju Allahu, Njega hvalimo, od Njega pomoć i oprost tražimo i Njemu se utječemo od zla naših duša i naših loših djela. Koga Allah uputi na Pravi put, niko ga ne može u zabludu odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji nema druga, i svjedočim da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, neka su na njega, na njegovu porodicu i ashabe Allahov blagoslov, milost i spas.

Bojte se Allaha, Allahovi robovi, onako kako Ga se treba bojati, i budite svjesni Njegovog nadzora, u tajnosti i javnosti.

Allah je poslao Svoje poslanike da izvedu ljude iz tame na svjetlo i onaj ko im se odazvao, izašao je na svjetlo upute, a ko im se nije odazvao, ostao je u tami neznanja i nemara prema svojoj duši i njenoj nadogradnji. Nemarnost prema vjeri i ahiretu korijen je zla i jedna od najvećih bolesti srca, uskraćuje čovjeku dobro ovog i budućeg svijeta i zadovoljstvo užitka u njima, a svaki nedostatak kod čovjeka dolazi upravo s ove strane.

Allah, slavljen neka je On, uzeo je zavjet od Ademovih sinova da je On njihov jedini Gospodar i da će samo Njega obožavati, kako se niko od njih ne bi mogao pravdati da o tome ništa nije znao.

"I kad je Gospodar tvoj iz kičmi Ademovih sinova izveo potomstvo njihovo i zatražio od njih da posvjedoče protiv sebe: 'Zar Ja nisam Gospodar vaš?', oni su odgovarali: 'Jesi, mi svjedočimo', i to zato da na Sudnjem danu ne reknете: 'Mi o ovome ništa nismo znali.'" (El-A'raf, 172)

On, Uzvišeni, objavio je Kur'an kao nepobitni dokaz protiv takvog opravdanja: "A ova Knjiga koju objavljujemo jeste blagoslovljena, zato je slijedite i grijeha se klonite

da bi vam se milost ukazala, i zato da ne kažete: 'Knjiga je objavljena dvjema vjeroispovijestima prije nas, ali mi ne znamo da je čitamo kao oni.'" (El-En'am, 155–156)

On, Uzvišeni, zabranio je Svome Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, da bude od onih koji su nemarni, pa je rekao: "I ne budi nemaran!" (El-A'raf, 205)

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, utjecao se Allahu od nemara, ravnodušnosti, riječima: "Allahumme inni euzu bike minel-adžži vel-keseli vel-buhli vel-kasveti vel-gafleti! – Allahu moj, utječem Ti se od slabosti, lijenosti, škrtosti, duboke starosti, tvrdoće srca i nemara!" (Ibn Hibban)

Uzvišeni Allah naredio je Svom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, da upozori ljude prije nego što se budu žestoko kajali zbog nemara: "I spomeni ih na Dan tuge kada će biti s polaganjem računa završeno, a oni su ravnodušni bili i nisu vjerovali" (Merjem, 39), i obavijestio ih je o blizini Sudnjeg dana, kako bi se trgnuli iz nemara: "Ljudima se bliži čas polaganja računa njihova, a oni, bezbrižni, ne mare za to" (El-Enbija, 1), i ukorio je one koji poznaju samo spoljašnju stranu ovog svijeta, a ravnodušni su prema ahiretu: "... da opominješ narod čiji preci nisu bili opominjani, pa je ravnodušan!" (Jasin, 6). Uzvišeni je obavijestio da su mnogi ljudi ravnodušni prema Njegovim ajetima, znakovima.

Jedan od uzroka nemara je ljubav prema dunjaluku, zadovoljstvo njime i davanje prednosti njegovim užicima nad ahiretom. Neki mudri ljudi kazali su: "Ko na dunjaluk ne bude gledao pronicljivo i uzimajući pouku, izgubit će onoliko svjetla u srcu koliki je njegov nemar."

Zapostavljanje učenja Kur'ana i spominjanja Allaha uzrokuje nemar i mrtvilo srca. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Primjer onoga koji spominje Allaha i koji Ga ne spominje je kao primjer živog i mrtvog." (Buhari)

Nužna posljedica propuštanja džume, iz nehajnosti i lijenosti, jeste gaflet, nemar.

Druženje s nemarnim ljudima put je ka nemarnosti. Allah, slavljen neka je On, zabranio je druženje s takavim ljudima, poslušnost njima i prihvatanje njihovog

poziva: "... i ne slušaj onoga čije smo srce nehajnim prema Nama ostavili." (El-Kehf, 28)

Čovjeka može obmanuti to što, iako čini zlo, uživa u dunjalučkim blagodatima, pa pomisli da mu je oprošteno, a možda je osjetio sigurnost u tijelu i imetku, pa je mislio da za njega neće biti kazne, a nije znao da je to što ne primjećuje kaznu zapravo najveća kazna.

Spas od nemara je dragocjena stvar.

Vjernik može zapasti u gaflet, nemar, ali vrlo brzo postane svjestan toga, opomene se i pokaje. Uzvišeni kaže: "Oni koji se Allaha boje, čim ih sablazan šejtanska dodirne, sjete i odjednom dođu sebi." (El-A'raf, 201)

Budnost i oprez prema nemaru prvi je od ključeva dobra, a postiže se izvršavanjem Allahovih i Poslanikovih naredbi. Uzvišeni kaže: "O vjernici, odazovite se Allahu i Poslaniku kad od vas zatraži da činite ono što će vam život osigurati." (El-Enfal, 24)

Čovjeka iz nemara može probuditi učenje časnog Kur'ana: "To je objašnjenje svima ljudima i putokaz i pouka onima koji se Allaha boje." (Alu Imran, 138)

Redovno obavljanje pet dnevnih namaza čuva od gafleta, nemara. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Ko bude redovno obavljao pet dnevnih namaza, neće biti upisan među nemarne." (Ibn Huzejma)

Noćni namaz, na kojem se na kijamu prouči deset ajeta, spas je od nemara. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Ko bude klanjao noćni namaz i prouči deset ajeta, neće biti upisan među nemarne." (Ebu Davud)

Halke, kružoci na kojima se uče i izučavaju Kur'an i sunnet i usvaja korisno znanje otklanjaju nemar iz srca. Ibn Kajjim, Allah mu se smilovao, rekao je: "Kružoci zikra su kružoci meleka, a kružoci beskorisnog govora i nemara su kružoci šejtana, pa neko svaki odabere za sebe onaj koji ga više privlači, i koji mu više priличи, jer će biti s onima koje voli na ovom i na budućem svijetu."

Gaflet, nemar, zastor je između čovjeka i njegovog Gospodara, a zikr – spominjanje Allaha uklanja taj zastor i tjera šejtana. Uzvišeni kaže: "I spominji Gospodara svoga ujutro i navečer u sebi, ponizno i sa strahopoštovanjem i ne podižući jako glas, i ne budi bezbrižan." (El-A'raf, 205)

U borbi protiv nemara pomaže i činjenje ibadeta u vremenima prema kojima su ljudi nemarni. Usama, radijallahu anhu, kazuje: "Rekao sam: 'Allahov Poslaniče, nisam vidio da i u jednom mjesecu postiš koliko postiš u šabanu?' Na to mi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'To je mjesec prema kojem su ljudi nemarni, između redžeba i ramazana.'" (Nesai)

Pokajanje, tevba, uzrok je čistoće srca i zaštite od gafleta. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Kada čovjek učini grijeh, na njegovom srcu pojavi se crna tačka, a kada se trgne, zatraži oprost i pokaje, srce se očisti", tj. izbriše se ta tačka. (Tirmizi)

Smrt je šutljivi vaiz, i često prisjećanje na smrt pozitivno djeluje na čovjeka i štiti ga od gafleta. Šejtan "vreba" svaki čovjekov nemar, i ne prestaje sa svojim spletkama sve dok ne prekrije i ne zaslijepi njegovo srce.

Nemarno srce je šejtanovo sklonište i utočište. Kazna za nemarnost prema Allahu jeste gubitak besireta – ispravnog poimanja stvari, skretanje s puta spoznaje Allaha i Njegovih ajeta i znamenja i nesposobnost razlikovanja istine od zablude.

Kada gaflet ovlada ljudskim srcem, onda ono ne razumije, ne vidi, ne čuje i ne raspoznaje, kao što kaže Uzvišeni: "Mi smo za Džehennem mnoge džine i ljude stvorili; oni srca imaju – a njima ne shvataju, oni oči imaju – a njima ne vide, oni uši imaju – a njima ne čuju; oni su kao stoka, čak i gori – oni su zaista nemarni." (El-A'raf, 179)

Gaflet je uzrok Allahove kazne i čovjekove propasti. Uzvišeni kaže: "Zato ih Mi kaznismo i u moru ih potopismo, jer su znamenja Naša poricali i prema njima ravnodušni bili." (El-A'raf, 136)

Allah onima koji su nemarni prijeti Vatrom. Uzvišeni kaže: "Onima koji ne očekuju da će pred Nas stati i koji su zadovoljni životom na ovome svijetu, koji su u njemu smireni i onima koji su prema dokazima Našim ravnodušni – prebivalište njihovo bit će Džehennem, zbog onoga što su radili." (Junus, 7–8)

Na Sudnjem danu, s njihovih srca bit će uklonjena koprena i vidjet će svojim očima ono što su poricali. Uzvišeni kaže: "Ti nisi mario za ovo, pa smo ti skinuli koprenu tvoju, danas ti je oštar vid." (Kaf, 22)

Priznat će da su bili nemarni i kajat će se zbog toga: "... i približi se istinita prijetnja, tada će se pogledi nevjernika ukočiti. "Teško nama, mi smo prema ovome ravnodušni bili; mi smo sami sebi nepravdu učinili!" (El-Enbija, 97) Kada uđu u Vatru, ponovo će se kajati zbog svog nemara: "I reći će: 'Da smo slušali ili razmišljali, ne bismo među stanovnicima Džehennema bili!'" (El-Mulk, 10)

O muslimani, nemaran čovjek neće biti zaboravljen, a ni ono što radi. Uzvišeni kaže: "A Gospodar tvoj motri (ne zaboravlja) na ono što radite." (Hud, 123)

Sve zlo skupilo se u gafletu, nemaru, i požudi. Nemar prema Allahu i ahiretu zatvara vrata dobra, a požuda otvara vrata zla. Što je srce dalje od Allaha, brže propada, a što je bliže Allahu, dalje je od svih zala. Udaljenost od Allaha ima svoje stepene, neki su veći od drugih. Jedini spas od grijeha jeste potpuno oslobođanje od gafleta.

Utječem se Allahu od prokletog šejtana: "Zato požurite Allahu, ja sam vam od Njega da vas javno upozorim." (Ez-Zarijat, 50)

Šejtan prilazi čovjeku sa strane nemara, požude i srdžbe. "Hrđa" na srcu pojavljuje se zbog gafleta i grijeha, a čisti se traženjem oprosta i zikrom – spominjanjem Allaha. Jedan od znakova zdravog srca jeste da ono vodi svog vlasnika sve dok se u potpunosti ne preda Allahu, ne pokori Mu se i ne veže se za Njega.

A ko sebe zanemari, njegovi trenuci bit će teški, a njegovo kajanje bit će žestoko.

Nadoknadite ono što je prošlo s onim što je ostalo, jer ko popravi ono što je ostalo, bit će mu oprošteno ono što je prošlo.

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Razuman je onaj koji obračunava i kori svoju dušu, usmjerava je Pravim putem, ispravlja njene greške, i u noći preispituje djela koja je uradio u danu. Ibn Hibban, Allah mu se smilovao, rekao je: "Najpametniji ljudi su oni koji najviše obračunavaju svoju dušu."

Allah vam je u mudroj Objavi naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, rekavši: "Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 5)

